

Auto v podnikání:

Vše, co potřebujete vědět

UOL[®]
ÚČETNICTVÍ

Dokážete si představit své podnikání bez auta?

Že ne? Pak se vám bude hodit náš e-book.

Zjistíte v něm, kdy zahrnout auto do příjmů, za jakých podmínek můžete uplatnit odpočet DPH z pořizovací ceny a z pohonných hmot a jak postupovat, když auto půjčujete zaměstnancům.

E-book pro vás připravili účetní a daňoví specialisté z UOL účetnictví. Jsme tu pro vás, kdybyste čemukoliv nerozuměli nebo měli doplňující otázky.

Nezapomeňte náš e-book poslat všem, komu by se mohl hodit.
Děkujeme!

Obsah

Pořizujeme auto pro podnikání.....	4
Jak auto uplatnit jako náklad?	4
Firemní auto a odpočet DPH.....	6
Pořízení auta z Evropské unie.....	9
Auto na leasing	10
Operativní leasing	10
Finanční leasing	10
Leasing a DPH.....	11
Výdaje a jejich uplatnění.....	12
Výdaje a paušál	13
Používání soukromého auta pro služební účely	14
Výpůjčka auta	15
Soukromé používání služebního auta	16
Poskytnutí auta zaměstnanci.....	17
Silniční daň: Kdy ji musíte platit?	18
Proč musíte vést knihu jízd?.....	19

Pořizujeme auto pro podnikání

Jak auto uplatnit jako náklad?

Má vaše auto hodnotu nad 80 000 Kč?

Potom ho podle zákona o daních z příjmu musíte **zahrnout do majetku** podnikatelského subjektu a jeho hodnotu postupně **uplatňovat do nákladů formou odpisů**. Doba odpisování pro daňové účely je 5 let, použít můžete rovnoměrné nebo zrychlené odpisy.

U **rovnoměrných odpisů** činí sazba v prvním roce odepisování **11 %** a v dalších letech **22,25 %**.

Příklad z praxe:

Rovnoměrný odpis: Odpisová karta při pořízení auta za 750 000 Kč, automobil pořízen v roce 2022

Rok	Zůstatková cena	Roční odpis	Oprávky celkem
2022	667 500 Kč	82 500 Kč	82 500 Kč
2023	500 625 Kč	166 875 Kč	249 375 Kč
2024	333 750 Kč	166 875 Kč	416 250 Kč
2025	166 875 Kč	166 875 Kč	583 125 Kč
2026	0 Kč	166 875 Kč	750 000 Kč

U **zrychlených odpisů** se odpis v prvním roce vypočte jako **jedna pětina pořizovací ceny**. V dalších letech pak jako podíl dvojnásobku daňové zůstatkové ceny a rozdílu mezi koeficientem pro zrychlené odepisování, který je pro auta 6, a počtem let, po které bylo vozidlo odepisováno.

Co to znamená v praxi?

Že v prvním roce činí odpis jednu pětinu pořizovací ceny, ve druhém roce je nejvyšší a pak postupně klesá.

Příklad z praxe:

Zrychlený odpis: Odpisová karta při pořízení auta za 750 000 Kč v roce 2022

Rok	Zůstatková cena	Roční odpis	Oprávky celkem
2022	600 000 Kč	150 000 Kč	150 000 Kč
2023	360 000 Kč	240 000 Kč	390 000 Kč
2024	180 000 Kč	180 000 Kč	570 000 Kč
2025	60 000 Kč	120 000 Kč	690 000 Kč
2026	0 Kč	60 000 Kč	750 000 Kč

Mimořádné odpisy

Pro majetek pořízený v období 1. 1. 2020 do 31. 12. 2023 a zařazovaný do 1. nebo 2. odpisové skupiny je možné uplatnit mimořádné odpisy.

Majetky zařazované do 1. OS je třeba je odepsat v průběhu 12 měsíců po měsíci zařazení. Majetky zařazované do 2. OS se odepisují z 60% po dobu prvních 12 měsíců a ze 40% po dobu zbývajících 12 měsíců, celkem tedy 24 měsíců. Mimořádné odpisy nelze přerušit.

Poplatník v tomto období mohl rozhodnout, zda využije standardní způsob odepisování či mimořádné odpisy.

Pro účetnictví doporučujeme jako hranici pro zařazení do majetku **také hodnotu 80 000 Kč**. Dobu odpisování si stanovte podle skutečného používání auta: půjčovna například 2 roky a podnikatel, který jezdí málo, 8 let.

Rozdíl mezi daňovými a účetními odpisy zohledníte v daňovém přiznání.

Pokud vedete daňovou evidenci, nemusíte toto řešit a do výdajů si jen uplatníte daňové odpisy.

Kdy můžete odpisovat? Až po zaevidování auta v registru motorových vozidel a vydání technického průkazu.

Kolik může auto maximálně stát? To nikdo nestanovuje, takže si vyberte auto podle svých představ. Jen myslete na to, že byste měli být schopní prokázat, že vám auta slouží k dosažení příjmů.

Firemní auto a odpočet DPH

Pokud jste plátce DPH, máte nárok na jeho odpočet – tedy pokud auto používáte pro svou ekonomickou činnost. Jsou ale **situace, kdy bude třeba odpočet krátit**. Kdy?

- 1) Auto používáte pro **soukromé účely**.
- 2) Auto používáte jak pro svá zdanitelná, tak pro **osvobozená plnění**.

V obou případech budete muset **nárok na odpočet DPH zkrátit** a po další 4 roky po roce pořízení (celkem 5 let) **sledovat použití auta** pro zdanitelné, osvobozené a soukromé použití. Podle toho původně uplatněný nárok na odpočet upravíte.

Zvláštním případem je pořízení auta z jiné země Evropské unie.

Příklady z praxe

Příklad 1: Použití pro zdanitelná i osvobozená plnění

Pan Novák má cestovní kancelář, která podléhá DPH, a zároveň směnárnu, která je od DPH osvobozena bez nároku na odpočet. Kupuje auto, které bude používat pro obě činnosti. Proto musí nárok na odpočet krátit.

Z každé činnosti má tržby 1 000 000 Kč.

*Koeficient pro krácení = tržby kanceláře (podléhá DPH) / všechny tržby
 $1\,000\,000 / 2\,000\,000\text{ Kč} = 50\%$*

Pan Novák si koupil auto za 1 000 000 Kč + 210 000 Kč DPH, které používá pro hotel i pro směnárnu. Při pořízení proto krátí nárok na odpočet:

$$210\,000\text{ Kč} \times 50\% = 105\,000\text{ Kč}$$

Kdyby pan Novák auto používal jen pro cestovku (podléhá DPH), měl by nárok na plný odpočet. Kdyby ho používal jen pro směnárnu (nepodléhá DPH), neměl by nárok na nic.

Příklad 2: Použití pro soukromé účely

Paní Veselá kupuje v červnu auto za 1 000 000 Kč + 210 000 Kč DPH. Auto používá pouze pro zdaňovanou činnost a občas i pro soukromé účely.

Při koupi odhadne použití pro služební účely na 60 %.

Zkrátí tedy nárok na odpočet o $210\,000\text{ Kč} \times 40\% = 84\,000\text{ Kč}$.

Na konci roku spočítá skutečné použití pro služební účely na 90 %.

Nechá si vrátit rozdíl, tedy $90\% - 60\% = 30\%$ nevynárokovaného odpočtu, tj. 63 000 Kč. (Pozn. - obdobným způsobem se v roce pořízení opraví uplatněný odpočet i v předchozím případě.)

Příklad 3: Úprava nároku na odpočet

V prvním roce paní Veselá využívala auto k soukromým účelům z 10 %, koeficient pro krácení odpočtu tedy byl 10 %.

Ve druhém roce ale soukromé využití činilo 30 %.

Úprava rozpočtu tedy bude činit:

$$210\,000 \text{ Kč} \times (70 \% - 90 \%) / 5 = 8\,400 \text{ Kč}.$$

Tuto částku musí paní Veselá v tomto roce doodvést.

Pořízení auta z Evropské unie

Kupujete auto z jiné země EU? I v tomto případě **máte jako plátce DPH nárok na odpočet**.

Pořízení auta uvedete do svého přiznání k DPH a uplatníte nárok na odpočet. V praxi to ale vypadá tak, že **dodavatel bude chtít uhradit kupní cenu včetně DPH**, tu vám vrátí až po zaslání českého technického průkazu.

Jste neplátce? Doporučujeme nákup auta zvážit předem a včas se **zaregistrovat jako plátce nebo tzv. identifikovaná osoba**. Tou se stáváte pořízením ojetého auta nad hodnotu 326 000 Kč od osoby registrované v EU. Znamená to, že se musíte zaregistrovat v ČR k DPH a zaplatit ji z pořizovací ceny auta v ČR. Jako identifikovaná osoba nemáte nárok na odpočet.

Při pořízení nového dopravního prostředku platí, že při přihlášení v ČR budete muset prokázat, že jste DPH v ČR zaplatili.

Výjimkou není ani **pořízení auta v tzv. zvláštním režimu**, ať už z ČR nebo z EU.

V tomto režimu se za určitých podmínek prodávají ojetá vozidla. Prodávající musí na daňovém dokladu uvést, že se jedná o zvláštní režim, a jako kupující **nemáte nárok na odpočet**.

V případě zvláštního režimu prodávající nezdaňuje DPH celou prodejní cenu, ale jen přírážku. Pokud si tedy koupíte auto ve zvláštním režimu například z Německa, prodejní cena bude obsahovat německou DPH. Pořízení auta v tomto režimu se nepovažuje za pořízení zboží z EU, takže ho **jako plátce v ČR nepřiznáváte** a jako neplátci vám **nevzniká povinnost identifikace**.

Auto na leasing

Co je leasing vám asi nemusíme vysvětlovat. Asi znáte jeho dvě formy:

1) Operativní leasing

Operativní leasing je **nájem**. Jako fyzická osoba, která si vede daňovou evidenci, můžete ve výdajích **uplatnit skutečně zaplacené nájemné**. Jako právnická osoba, která si vede účetnictví, pak příslušnou část nájemného připadajícího na příslušné zdaňovací období.

Pozor si dejte na případné **odkoupení pronajatého auta**. Pokud k tomu dojde, musí být kupní cena auta vyšší, než je jeho daňová zůstatková cena při rovnoměrném odepisování. Kdybyste tuto podmínku nesplnili, museli byste ve výdajích uplatněné splátky nájemného v roce porušení této podmínky dodat.

2) Finanční leasing

Finanční leasing je klasická „koupě na splátky“ – ve skutečnosti jde o **placení nájmu** po určitou dobu, po které je na vás jako nájemce **převzeno vlastnické právo k autu**.

Aby byly splátky leasingu daňově uznatelné, **musí leasing trvat po 54 měsících**. Pokud je smlouva o finančním leasingu ukončena dříve, považuje se za smlouvu o nájmu.

V případě dřívějšího odkoupení auta je třeba dodržet stejnou podmínku jako u leasingu operativního – kupní cena musí být vyšší než daňová zůstatková cena.

Leasing a DPH

V případě **operativního leasingu** se DPH účtuje u jednotlivých splátek a vy si ji můžete odečíst za **stejných podmínek jako při koupi vozu**:

- Pokud auto používáte pro podnikání, u kterého platíte DPH, ale i pro soukromé účely nebo pro osvobozené podnikání, musíte **nárok na odpočet krátit**.
- V případě **soukromého použití** nebo **použití pro plnění osvobozená** bez nároku na odpočet se nárok na odpočet krátí koeficientem vypočteným obvykle jako poměr kilometrů ujetých služebně k celkově ujetým km.

Krácení nároku můžete provést už při účtování faktury, anebo uplatnit plný nárok na odpočet a následně příslušnou část DPH vrátit. U auta zařazeného do majetku ale musíte odpočet krátit už při pořízení a následující 4 roky provádět úpravu odpočtu, jak uvádíme výše.

U finančního leasingu je situace odlišná.

Považuje se za dodání zboží a **DPH z celé hodnoty** leasingu je **splatná už dnem přenechání auta k užívání**. Pronajímané auto je v daném případě považováno za dlouhodobý majetek uživatele, takže je u něj třeba provádět korekce odpočtu podobně jako u auta koupeného a zařazeného do majetku podnikatele. Obdobným způsobem se postupuje i leasingu operativního, pokud je ze smlouvy patrné, že jedinou ekonomicky reálnou variantou je odkoupení předmětu leasingu po ukončení LS. To platí pro smlouvy uzavřené a předměty leasingu předané po 1. 1. 2020.

Výdaje a jejich uplatnění

V první kapitole jsme si řekli, že u auta s hodnotou přes 80 000 Kč můžete uplatnit jeho pořizovací cenu do výdajů formou odpisů.

S autem ale souvisí i **celá řada dalších nákladů**, například výdaje na pohonné hmoty, opravy, pojištění, pneumatiky a různé doplňky. Při používání pro podnikání jsou tyto náklady obecně **daňově uznatelné**.

Pokud jde o **DPH u těchto nákladů**, máte při splnění obecných podmínek **nárok na odpočet**, ale je potřeba zohlednit případné použití auta pro plnění osvobozená nebo pro soukromé účely stejně, jako jsme to popisovali u koupě auta.

Výdaje a paušál

Pokud jsou skutečné náklady na auto malé, můžete využít **paušální výdaj na dopravu silničním motorovým vozidlem**.

Nejde o výdajové paušály u fyzických osob (např. 40 nebo 60 %), které se uplatňují místo skutečných výdajů. Paušál na auto se zahrnuje mezi ostatní výdaje uplatňované podnikatelem v prokázané výši.

Tento paušální výdaj tvoří **5 000 Kč na jedno auto za každý měsíc**, ve kterém využíváte auto k podnikání a nepřenechali jste ho k využívání jiné osobě. Auto můžete poskytnout např. zaměstnanci nebo spolupracující osobě na služební cestu, ale ne pro soukromé použití.

Paušál můžete použít **maximálně pro tři vozidla**.

Pokud auto využíváte i **soukromě**, můžete využít **paušál v 80% výši**, tedy 4 000 Kč za měsíc. Krácený paušál lze použít pouze u podnikatelů fyzických osob. Při používání více vozidel se paušál krátí jen u jednoho z nich a u ostatních se použije v plné výši.

Paušál **pokrývá spotřebované PHM a parkování při pracovních cestách**. Všechny ostatní náklady, jako je nájem parkovacích prostor, odpis auta a opravy, uplatníte standardním způsobem.

Pozor! Při použití 80% paušálu je třeba zkrátit na 80 % i daňový odpis auta.

V průběhu jednoho zdaňovacího období můžete použít pouze jeden z uvedených způsobů, tedy buď uplatnit skutečné náklady, anebo náklady paušálem na motorové vozidlo.

Používání soukromého auta pro služební účely

Používají vaši zaměstnanci své **soukromé auto pro služební cesty**?

Pak mají právo vyúčtovat vám tzv. **sazbu základní náhrady** (pro osobní auta v roce 2023 činí 5,20 Kč/km), a dále **úhradu za pohonné hmoty**. Ta se počítá podle spotřeby uvedené v technickém průkazu a průměrné ceny PHM nebo ceny PHM na základě účtenek.

Tímto způsobem postupujte jen u auta, které jste nezahrnuli do obchodního majetku, nenajali jste ho na leasing, který je součástí daňových výdajů, ani není půjčené nebo najaté.

Výpůjčka auta

Smlouvou o výpůjčce umožňuje jedna strana druhé bezplatně dočasně užívat auto. Můžete ho tedy půjčit například jiné společnosti. V takovém případě lze **uplatňovat jako výdaje náhradu výdajů za spotřebované pohonné hmoty**.

Setkat se můžete také se **smlouvou o zajištění dluhu** převodem vlastnického práva na věřitele se současným uzavřením smlouvy o výpůjčce. Ta se používá **např. při pořízení auta na úvěr**. Věřitel se tak chrání proti neoprávněnému prodeji auta před splacením dluhu. Smlouvou o výpůjčce vám pak umožňuje toto auto používat.

Vy v takovém případě můžete **uplatňovat daňové odpisy** a další náklady na auto.

V případě výpůjček je třeba zkoumat daňové dopady z hlediska DPH u půjčitele a příjemců z titulu bezúplatných příjmů u vypůjčitele.

Soukromé používání služebního auta

Používáte vy nebo vaši zaměstnanci **služební auto i k soukromým účelům**? Pak se vám bude hodit tato kapitola.

Pokud jste **podnikatel-fyzická osoba**, pak je třeba daňové výdaje související s autem v poměru soukromého použití **krátit**, a to včetně odpisů auta. Krácení už jsme si ukázali na příkladech u pořizování auta.

Poskytnutí auta zaměstnanci

Poskytujete-li zaměstnanci bezplatně auto k používání pro služební i soukromé účely, musíte za každý započatý měsíc, ve kterém zaměstnanec auto využíval, **zahrnout zaměstnanci do základu daně z příjmů ze závislé činnosti a základu pojistného** na sociální a zdravotní pojištění **1 % pořizovací ceny auta** včetně DPH, minimálně 1 000 Kč nebo ve výši 0,5 % vstupní ceny, jedná-li se o nízkoemisní motorové vozidlo podle zákona upravujícího podporu nízkoemisních vozidel.

Pokud zaměstnanci poskytnete po sobě různá auta, bere se nejvyšší cena, pokud více aut souběžně, pak je třeba přidat 1 % (0,5 %) ze vstupních cen všech poskytnutých aut. V takovém případě nemusíte krátit daňové odpisy auta nebo leasingové splátky.

Jinak je to u pohonných hmot. Pokud zaměstnanec spotřebovává i pro soukromé použití PHM, které hradíte vy jako zaměstnavatel, máte dvě možnosti:

- 1) **Zaměstnanci vyúčtujete příslušnou část hodnoty PHM včetně DPH.** Pak jsou všechny náklady na PHM daňově uznatelné a není třeba krátit nárok na odpočet DPH.
- 2) **Za soukromě spotřebované PMH po zaměstnanci nic nepožadujete.** V takovém případě je potřeba, aby hodnota PHM včetně DPH byla zaměstnanci připočtena do základu daně ze závislé činnosti a bylo z ní odvedeno pojistné. Tato část PHM pak bude nedaňovým nákladem a není u ní nárok na odpočet.

Další možnost je **použití služebních aut pro soukromé účely** zaměstnancům obecně **nepovolit** a pro určité situace, jako třeba dovolenou, uzavřít se zaměstnancem smlouvu o nájmu vozidla s tím, že PHM si např. bude hradit sám.

V takovém případě se zaměstnancem **sjednejte hodnotu nájmu v obvyklé ceně**. Pokud by byla sjednaná cena nižší, byl by rozdíl zdanitelným příjmem zaměstnance. Tento postup vám ušetří administrativu, nemusíte řešit přidaňování do závislé činnosti, krácení nároku na odpočet a daňových nákladů, sledování soukromě ujetých kilometrů apod.

Silniční daň: Kdy ji musíte platit?

Od roku 2022 došlo k zásadním změnám v dani silniční, zálohy byly zrušeny a významně se snížil okruh vozidel, za která se silniční daň odvádí.

Předmětem daně jsou nákladní vozidla kategorie N2 a N3 a přípojná vozidla kategorie O3 a O4, přičemž nenulová daň je stanovena až pro vozidla nad 12 tun. Základem daně je největší povolená hmotnost a počet náprav. Termín přiznání je do 31. 1. následujícího roku a ve stejném termínu je splatná daň.

Proč musíte vést knihu jízd?

Kniha jízd je asi v každé firmě neoblíbená, vést ji ale musíte.

Proč? Protože knihou jízd podnikatel **prokazuje použití auta k podnikání**, a tedy oprávněnost výdajů souvisejících s autem a oprávněnost uplatněných odpočtů DPH na auto a související náklady.

Proto doporučujeme knihu jízd nějakým způsobem vést, protože bude při případné kontrole ze strany správce daně sloužit jako **důkazní prostředek**.

S námi máte účetnictví v pořádku

Chcete jistotu, že máte účetnictví v dokonalém pořádku?

Přidejte se ke spokojeným klientům UOL. Hýčkáme malé i velké firmy, podnikatele i spolky.

Proč je s námi radost spolupracovat?

- ✓ Doklady nám můžete poslat poštou, elektronicky, nebo si pro ně dojde náš kurýr.
- ✓ Vše pečlivě naskenujeme a zaneseme do systému, ve kterém máte o dokladech přehled.
- ✓ Postaráme se pro vás o vše už **od 1500 Kč za měsíc**.
- ✓ Zdarma se postaráme také o daňové poradenství a oběháme za vás úřady. Vyřešíme i případnou kontrolu z „finančáku“.

Zjistěte, jak to s námi funguje, na uol.cz

www.uol.cz

+420 910 190 008

info@uol.cz

Nezapomeňte náš e-book poslat všem, komu by se mohl hodit.
Děkujeme!